

Inspirerende plannen voor uitloopgebied Oss

Het plangebied van de Integrale Opdracht voor tweedejaars T&L-studenten bevond zich dit jaar aan de zuidzijde van de gemeente Oss: een stedelijk uitloopgebied voor recreatie, natuurbeleving, rust en ontspanning. Vooral de Geffense Plas, een gevarieerd bosgebied met een centrale grote waterplas (zandwinning) en ligweiden, is belangrijk. De gemeente wil van het gebied nog meer een recreatieve trekpleister maken. De belangrijkste aandachtspunten zijn: opwaardering van de horeca, verbreding van de activiteiten, het organiseren van evenementen en verbetering van de natuurwaarden. In groepjes maakten de studenten masterplannen en presenteerden deze met posters en een maquette. De opleiding licht de drie meest inspirerende plannen toe.

Oss west, thuis best

Rosanne Schrijver, Ellen te Boekhorst, Jasper Nillesen en Edwin van der Burg zijn begonnen met een bezoek en een analyse van het gebied: wat zou je uit het huidige gebied kunnen gebruiken? Een opvallend aspect bleek een kruispunt ten noordoosten van het recreatiegebied dat een perfecte zichtlijn richting de plas kan vormen. Op deze manier komen drie zichtlijnen bij elkaar. Het projectgebied hebben ze opgedeeld

in een culturele en natuurlijke zone. Door de culturele zone in te richten voor intensieve recreatie, wordt de natuurlijke zone gespaard ten behoeve van de flora en fauna. Een route zorgt ervoor dat mensen in dit gebied de meest interessante aspecten tegenkomen: de heide, het stuifzand, een kwekerij, het bos, de belangrijkste zichtlijnen en de bloemenweide. Om meer historische waarde in het gebied te brengen is gebruikgemaakt van de oude

Aan het eind van het tweede studiejaar werken T&L-studenten een half jaar aan een Integrale Opdracht. Het vormt de afsluiting van het algemene deel van de opleiding. De eerste tien weken maken de studenten in groepjes van vier een masterplan voor een gebied van ongeveer 40 hectare. In de daarop volgende tien weken werken ze het masterplan in detail uit. Door deze opdracht leren de studenten samenhang aan te brengen tussen het ontwerp, de techniek, de beplanting en het beheer van de buitenruimte.

Floating islands: beplantingsbakken in het water die meedrijven met de waterstand.

verkavelingspatronen. Deze patronen zijn te herkennen in de vormgeving van de zogenaamde 'floating islands', de oever en de 'pielen' bij het strand. De floating islands zijn beplantingsbakken in het water, die mee kunnen drijven met de zomer- en winterwaterstand. Elke bak is uniek door zijn eigen type beplanting. Deze diversiteit vergroot de ecologische waarde.

De Geffense As

Jens Akkerman, Sybren Lempsink, Jannie Meijer en Thomas Raap bestempelen in hun visie het plangebied als een park dat aantrekkelijk moet worden voor beoogde doelgroep: families met kinderen.

Het omvormen van het plangebied naar een park betekent onder andere dat de zandwinplas niet het enige onderdeel is dat bezoekers moet aantrekken. Meerdere zones met nieuwe functies, zoals een uitkijktoren en een speelbos worden toegevoegd. Deze zones worden duidelijk ontsloten door wandel- en fietspaden. Op deze manier ontstaat er een plek die jaar rond interessant is voor de toekomstige gebruikers.

In de huidige situatie is het gebied sterk verrommeld en heeft het geen duidelijke routing. Ook is er geen goede aansluiting met het omliggende landschap. Dit is in het plan stevig aangepakt door langs de voormalige zandwinplas een as te leggen die aansluit op de huidige aantrekkelijke fiets- en wandelroutes in de omgeving. Langs deze as liggen parkeerplaatsen en een cluster van voorzieningen met onder meer een fietsverhuur en een restaurant.

Maquette van het masterplan Geffense plas: een recreatiegebied met veel natuurwaarde.

In de noordelijk gelegen ruimte tussen de hoofdas en de stedelijke rand van Oss stellen de studenten een intensieve parkzone voor. Deze zone versterkt de parkachtige uitstraling van het gebied en biedt ruimte voor korte ommetjes.

Kwaliteiten in het gebied zijn het op kleine schaal aanwezige stukje stuifzand en het kleine heideveld. De intimiteit rondom de plas wordt ook gezien als een kwaliteit. Deze kwaliteiten zijn in het masterplan behouden en waar mogelijk uitgebreid. De ecologische waarde in het gebied is te vergroten door enkele drijvende eilanden, waar vogels ongestoord kunnen broeden. Verder is de ecologie op kleine schaal te versterken in de verschillende bosgebieden.

Masterplan Geffense plas

Door een uitgebreide analyse zijn **Bart Feenstra, Jan van Prooije, Simon Marsman** en **Laura Knoops** tot de ontdekking gekomen dat er veel kansen zijn om de Geffense plas tot een succesvol recreatiegebied te maken met meer natuurwaarde. Ze hebben het gebied in twee zones verdeeld. Een natuurlijk gedeelte met losse organische vormen, een flauw talud en bosranden met hoge ecologische waarden. En een recreatiegedeelte met een culturele uitstraling in de zin van strakke rechte vormen, steile oeverranden en rechtlijnige bosranden. De steiger deelt de plas in tweeën en benadrukt de verschillen. Veel wandelaars zullen eerder gebruik maken van het steigerpad dan van de routes door de natuurgebieden, waardoor de natuur meer tot ontwikkeling kan komen. Om het gebied meer herkenbaar te maken, verleggen de studenten de hoofdentree naar een historische eikenlaan. Deze nieuwe toegangsweg krijgt hierdoor een opvallende uitstraling met een zichtlijn naar de plas. De plas ligt verborgen in het groen, waardoor het gebied op zichzelf staat en weinig connectie heeft met het omliggende landschap. Door openingen in het bos te maken ontstaan er vergezichten. Hiermee krijgt de plas samenhang met de omgeving valt het gebied van buiten ook meer op en zal het interesse wekken bij potentiële bezoekers.

Een aantrekkelijk park voor families doordat er diverse zones zijn met verschillende functies.